

Kutatási összefoglaló

Veszprém Európa Ifjúsági Fővárosa 2024-pályázat

Tartalom

Összefoglalás	1
Bevezetés.....	2
Általános jellemzők.....	3
Bevonás	9
Összekapcsolás	10
Felhatalmazás.....	12
Javaslatok	12

Összefoglalás

Az e felmérés során **korcsoport, lakhely Veszprémtől való távolsága, valamint nem szerint reprezentatív mintán megkérdezett fiatalok** átlagéletkora 25 év volt, egyharmaduk veszprémi, felük vesz részt épp valamilyen képzésben. Szüleik főként középfokú végzettségűek, ők maguk pedig elsősorban tanulással, illetve munkával foglalkoznak, nagyjából hasonló arányban. **Felük szüleivel él, egyharmaduk saját lakásban.** Többségük hallott már Veszprém EIF-pályázatáról, de nem tud róla részleteket. Mindössze **egynegyedük tagja valamilyen közösségnek, de csak szűk egyharmaduk zárkózik el attól, hogy csatlakozzon egyhez.** Nagy többségük művel valamilyen kreatív hobbit, közösségimédia-jelenlétük intenzív.

Az EIF pályázat **bevonási** pillérének projekttervei közül az **alulról szerveződő ifjúsági kezdeményezések támogatására mutatkozik a legnagyobb nyitottság,** amit az európai zenei csereprogram iránti érdeklődés követ, noha annak népszerűsége már 50% alatti. Az újságírással, helyi ügyekkel való foglalkozás iránt nem mutatkozott átütő érdeklődés.

Az **összekapcsolási** pillér tervei közül a **generációk közti kapcsolatok erősítését támogatja, hogy erős kapcsolatok mutatkoznak** a válaszadók és szüleik, nagyszüleik között. Igaz, ezek **elsősorban nem arra irányulnak, hogy tanuljanak tőlük,** inkább az operatívabb jellegű családi kapcsolattartásra fókuszálnak. A környezeti témák mint a kapcsolaterősítést támogató szintér annyiban hasznosnak látszik, hogy **a klímaváltozást a megkérdezett fiatalok egyértelműen komoly problémának tartják.** Elsőprő többségük **valamilyen mértékben kötődik is a természeti környezethez,** illetve azzal kapcsolatos programok iránt is nyitott. A filmes témák iránt közepes érdeklődés mutatkozik.

A **felhatalmazási** pillérből a startup-profilú programok iránti nyitottság erős közepesnek tekinthető, de itt is releváns az iménti megállapítás, miszerint a természeti környezetet közvetítő felületként használó programok nagyobb érdeklődésre tarthatnak számot.

Bevezetés

A Veszprém Európa Ifjúsági Fővárosa 2024-pályázat összeállításának második köréhez kérdőíves felmérést és online fókuszcsoportos beszélgetéseket szerveztünk. Ezek **célja az első körös pályázatban megfogalmazott célok és projektötletek validálása és kalibrálása** volt, így a kétféle vizsgálati eszköz alkalmazása során megfogalmazott kérdések is a pályázati tartalom főbb elemei köré szerveződtek. Ezek a következők voltak:

- **Bevonás:** fiatalok helyi bevonását segítő tevékenységek – például alulról szerveződő ifjúsági kezdeményezések mikrotámogatása és mentorálása kulturális és közösségi témában; helyi és európai fiatal zenészek közös online próbái, majd élő bemutatkozása Veszprémben; ismerkedés a média világgal gyerekek és fiatalok számára.
- **Összekapcsolás:** olyan programelemek, amelyek a fiatalokat segítik abban, hogy érezzék, ők is a közösség részei, szerepük van annak alakításában – például közösségi kert kialakítása, ahol a városi fiatalság találkozhat a természettel, egymással és az idősebb generációval; mobilalkalmazás, melynek segítségével becsatornázható a fiatalok véleménye és szavazata helyi ügyek kapcsán; filmvetítések, beszélgetések társadalmi kérdésekről.
- **Felhatalmazás:** a sok fiatalban kialakult bátortalan, passzív attitűd megváltoztatása a közéleti részvételt, helyi ügyeket illetően – például középiskolások támogatása játékcég kivitelezésére, a vállalkozókedv növelésére; játékos pontgyűjtés önkénteskedéssel; európai diákcsereprogramok veszprémi középiskolák bevonásával.

A **kérdőíves felmérés** a Veszprémben és környékén¹ élő 15 és 34 év közti fiatalok attitűdjeit vizsgálta a fenti témák mentén. A lekérdezés 2021. április 1-től május 2-ig tartott, a kitöltés online felületen zajlott, önkéntes és anonim módon. Annak érdekében, hogy az eredmények minél reprezentatívabbak legyenek, **kvótákat határoztunk meg, összesen 300 fő elérését megcélözva** e kvóták mentén. Mivel az egyes kvótacélcsoportok válaszadási hajlandósága nem volt azonos, **összesen 1191 értékelhető válasz érkezett be, így a végleges válaszokat súlyokkal láttuk el.** A felülreprezentált csoportok 1 alatti súlyt kaptak – minél erősebben felülreprezentáltak, annál kisebbet –, míg egy csoport esetében nem sikerült elérnünk a kitűzött kvótalétszámot, így az ide tartozó válaszadók 1 feletti súlyt kaptak. A súlyozással az eredetileg megcélzott 300 fős eszmei létszámot állítottuk be, így a válaszok értékelését is ezen elvi válaszadói létszámon mutatjuk be – hiszen a valós, 1191 fős válaszadói létszám használata a szívesebben, könnyebben válaszoló részcsoporthoz felülreprezentáltsága miatt torzítaná a válaszokat. Az egyes célcsoportok teljes létszáma, kvóta szerinti létszáma, a beérkezett válaszok megoszlása, illetve az ezen értékekből következő súlyok megoszlása az alábbi táblázatban látható:

¹ A felmérés a Balatonalmádi, a Balatonfüredi, a Várpalotai, a Veszprémi és a Zirci járás településeire terjedt ki.

1. táblázat: Kvótaképző csoportok a kérdőíves felmérésben

Csoport	Létszám ² (fő)	Kvóta (fő)	Válaszok (db)	Súly
15-24 éves férfiak a Veszprémi járásból	4 013	30	181	0,1657
15-24 éves nők a Veszprémi járásból	3 792	28	357	0,0784
25-34 éves férfiak a Veszprémi járásból	4 830	36	121	0,2976
25-34 éves nők a Veszprémi járásból	4 454	33	143	0,2308
15-24 éves férfiak a környező járásokból	5 677	42	104	0,4038
15-24 éves nők a környező járásokból	5 209	38	140	0,2714
25-34 éves férfiak a környező járásokból	6 672	49	34	1,4412
25-34 éves nők a környező járásokból	5 977	44	49	0,8980
Összesen	40 625	300	1 129³	-

A kérdőíves eredmények pontosítása, részletezése és jobb megértése érdekében **négy darab fókuszcsoportos beszélgetést** is szerveztünk, melyekre a koronavírusjárvány miatt online módon, videokonferenciák formájában kerítettünk sort. A négy csoport az alábbi szervező elvek alapján állt össze:

- Veszprémben és a környékén élő (tehát nem kollégista/albérletes) egyetemisták – 3 fő
- Távolabbról járó (azaz kollégista/albérletes) egyetemisták – 4 fő
- Az oktatási rendszerből már kikerült fiatal felnőttek – 6 fő
- Középiskolások – 4 fő

Általános jellemzők

A válaszadók szociodemográfiai jellemzői közül azokat, amelyek kvótaképző tényezők voltak (korcsoport, nem, jellemző lakhely), előre meghatározottnak tekinthetők, hiszen ezek szabták meg a válaszok súlyozását, azaz a súlyozott eredmények megegyeznek a vizsgált öt járás népességében megfigyelt valós eloszlással. Ezen eloszlás a kvótaképző változók mentén a következő:

2. táblázat: Kvótaképző szociodemográfiai adatok megoszlása

Férfi	52,3%	15-24 éves	46,0%	Veszprémi járás	42,3%
Nő	47,7%	25-34 éves	54,0%	Többi járás	57,7%

A válaszadók 16 és 25 év között oszlottak meg, a minimum 16, a maximum 35 év volt. A teljes válaszadói kör átlagéletkora 22,4 év volt, míg a súlyozott, reprezentatív mintáé 25 év – összhangban azzal, hogy előbbiben jelentősen felülreprezentáltak voltak a fiatalabb válaszadók. Területi szempontból a kvótás mintavétel csak annak kontrollálására terjedt ki, hogy a válaszok a Veszprémi járásból vagy a környező négy járás valamelyikéből kerültek-e ki. E felosztáson belül a következőképp néz ki a beérkezett válaszok súlyozott eloszlása:

² KSH Statinfo, 2019. 15-29 éves kor között tényadat, 30-34 éves kor között a megyei szintű életévi adatok alapján arányosítva a 30-39 év közöttiek járási szintű adataiból.

³ A kvóták szerinti válaszok összege kevesebb, mint a válaszadók korábban említett összlétszáma (1191 fő), ugyanis néhány válaszadó nem adott választ az összes olyan kérdésre, ami a besorolásához szükséges lett volna, így nem tudtuk hozzájuk súlyt társítani, ekképp a további elemzésbe sem volt lehetséges a bevonásuk.

3. táblázat: Jellemző lakhely szerinti megoszlás

	Válasz (db)	%
Veszprémi járás	127	42,3%
Veszprém MJV	99	33,3%
A járás többi települése	28	9,3%
Balatonalmádi járás	49	16,3%
Balatonfüredi járás	33	11,0%
Várpalotai járás	42	14,0%
Zirci járás	49	16,3%
Összesen	300	100,0%

Az oktatásban részt vevő fiatalok legnagyobb része gimnáziumba jár (29%), őket követik közel egyenlő arányban a felsőfokú tanulmányokat folytatók, a szakközépiskolások és szakgimnazisták (22-22-22%). A felnőttképzésben és doktori iskolában tanulók aránya jelentősen alacsonyabb.

4. táblázat: Oktatási részvétel

	Válasz (db)	%
Szakközépiskola	32	21,5%
Szakgimnázium	33	22,1%
Gimnázium	43	28,9%
Felnőttképzés	6	4,0%
Főiskola, egyetem	33	22,1%
Doktori iskola	1	0,7%
Egyéb	1	0,7%
Összesen	149	100,0

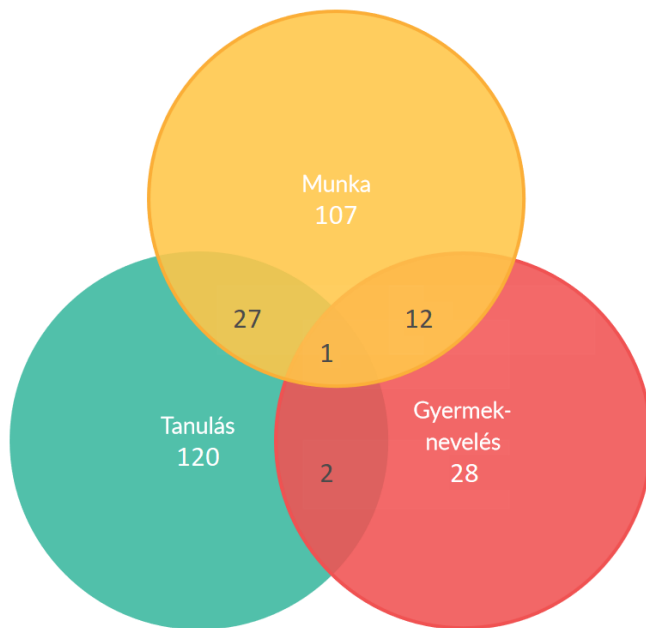
A szülők nagy része középiskolai végzettségű, őket követik a felsőfokú végzettségűek, majd az általános iskola és az alatti végzettségűek. Körülbelül annyival magasabb az apák aránya a középfokú végzettségűek között, mint amennyivel alacsonyabb a felsőfokú végzettségűek között. A maximum általános iskolát végzettek között valamivel magasabb az anyák aránya.

5. táblázat: A szülők iskolai végzettsége

	Apa		Anya	
	Válasz (db)	%	Válasz (db)	%
Általános iskola vagy alatta	19	6,5%	28	9,5%
Középiskola	189	64,3%	171	58,0%
Egyetemi, főiskolai diploma	86	29,3%	96	32,5%
Összesen	294	100,0%	295	100,0%

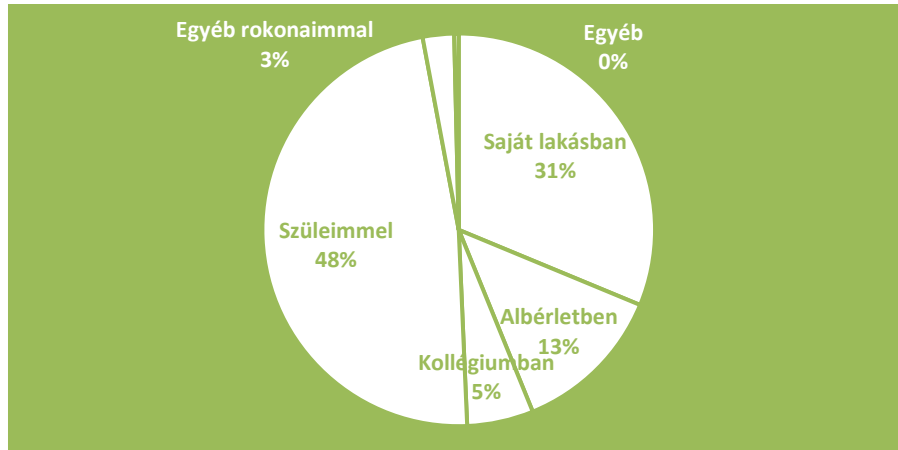
A (súlyozott) válaszadók nagy része (85%) alapvetően vagy tanul, vagy dolgozik, vagy gyermeket nevel, 14%-uk azonban egynél több csoportba is tartozik. Három válaszadó csak az „egyéb” kategóriát jelölte meg, további három pedig más válasz mellett választotta azt – őket az értelmezés egyszerűsége kedvéért az alábbi ábrában nem jelenítjük meg.

1. ábra: A válaszok csoportosítása munka, tanulás és gyermeknevelés szerint

A mintában a legnagyobb azok aránya, akik szüleikkel élnek, míg 31% saját lakásban lakik, 13% pedig albérletben. Kollégiumban 5%, egyéb rokonokkal együtt 3% lakik.

2. ábra: Jellemző lakhatás

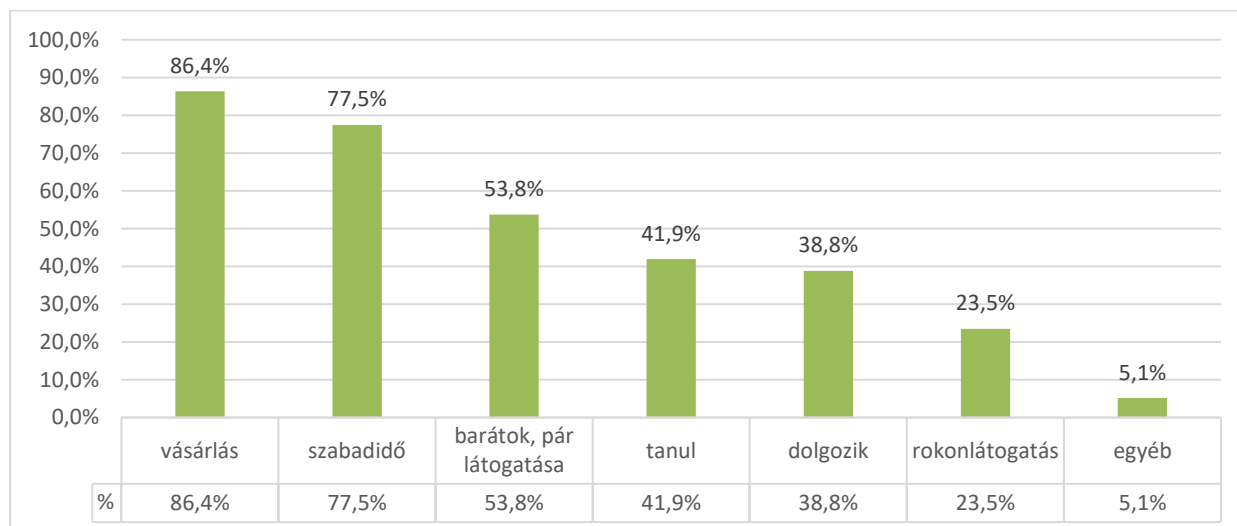
Nagy részük (56%) hallott már róla, hogy Veszprém pályázik az Európa Ifjúsági Fővárosa 2024 címre, de csak felületesen: mindössze 6,5% ismeri részletesebben a projektet. 37% viszont még egyáltalán nem hallott erről.

6. táblázat: Hallott-e arról, hogy Veszprém pályázik az Európa Ifjúsági Fővárosa 2024 címre?

	Válasz (db)	%
Igen, de csak felületesen	168	56,3%
Igen, és részleteket is tudok róla	19	6,5%
Nem	111	37,2%
Összesen	299	100,0%

Akik legalább egy hónapban egyszer töltenek időt Veszprémben, nagy valószínűséggel sort kerítenek vásárlásra (86%) és szabadidő-eltöltésre (78%). Barátokkal, partnerrel 53% találkozik. 41% folytat a városban tanulmányokat, 39% dolgozik itt. 23% látogat a megyeszékhelyen rokonokat, a további okok előfordulása csekély.

3. ábra: Időtöltés Veszprémben

A megkérdezettek 30%-a nem tagja semmilyen közösségnek és nem is csatlakozna, 45%-uk pedig ugyan nem tag, de szívesen csatlakozna valahová. 25%-uk legalább egy közösségnek tagja, legtöbben valamilyen helyi, környéki, megyei közösségnek. Jóval kisebb arányban képviseltetik magukat azok, akik egy országos vagy nemzetközi közösség részei, esetleg diák- vagy hallgatói önkormányzati tagok. A VEB2023 önkéntescsapatát egy válaszadó képviselte. A fókuszcsoportos beszélgetések alapján nem mutatkozik számottevő igény ifjúsági szervezetek szélesebb választéka iránt: az iskoláskorúaknak az iskola mint kohéziós terep nagyrészt kielégíti a társas igényeit, hiszen Veszprém kellően kicsi ahhoz, hogy áttekinthető legyen a hasonló életkorú fiatalok kohorsza.

7. táblázat: Közösségi tagság

	Válasz (db)	%
Helyi, környéki, megyei közösség	57	19,2%
Országos közösség	20	6,7%
DÖK, HÖK	10	3,4%
Nemzetközi közösség	9	3,0%
VEB2023 Ragyogók	1	0,3%
<i>Legalább egyet bejelölt</i>	73	24,6%
Nem és nem is csatlakozna	90	30,3%
Nem, de csatlakozna	134	45,1%
Megjelölt valamilyen választ	297	100,0%

A válaszadók 24%-a tud zenélni vagy énekelni, 4% épp most tanul, 14% pedig még csak tervezi ezt. 59%-uk nem tud és nem is tervez zenélni, énekelni tanulni.

8. táblázat: Tud-e énekelni, zenélni?

	Válasz (db)	%
Igen	71	23,7%
Most tanulok	11	3,7%
Nem, de tervezek megtanulni	41	13,7%
Nem, és nem is tervezek megtanulni	176	58,9%
Összesen	299	100,0%

Azok a válaszadók, akik játszanak valamely hangszeren, a gitárt nevezték meg a legtöbben. A második leggyakrabban említett hangszer a zongora, illetve egyéb billentyűs hangszerek voltak. Többen jelölték a furulyát, valamilyen ütős hangszert és a hegedűt is. (Egyes további, elszórtan említett hangszerek a válaszok súlyozása nyomán estek ki az adatbázisból.)

9. táblázat: Zenei készségek

	Válasz (db)		Válasz (db)
Gitár	31	Skótduda	1
Zongora/billentyűs	23	Klarinét	1
Furulya	10	Vadászkürt	1
Dob/ütős	6	Trombita	1
Hegedű	4	Darbuka	1
Basszusgitár	4	Cajon	1
Fuvola	2	Castagnetta	1
Ukulele	2	Orgona	1
Dj	2	Beatbox	1
Ének	2	Cselló	1
Hangtechnika	1	Szaxofon	1

A leggyakoribb kreatív tevékenység, amelyet említettek a válaszadók, a főzés – ezt felük jelölte, noha arra a kérdés nem tért ki külön, hogy ezt az egyes válaszadók mennyire értékelik kreatív tevékenységnek. A hagyományosabb értelemben vett alkotó tevékenységek közül a fotózás áll az élen, 31%-kal, amit a barkácsolás (28%) követ. 16%-uk táncol, 12%-uk videózik és 11%-uk foglalkozik írással. 10% felett ezeken túl csak az éneklés jutott. A kérdésre válaszolók 14%-a semmilyen kreatív tevékenységet nem végez. A válaszadók megjelölhettek egyéb, a válaszopciók között nem szereplő lehetőségeket is, ezek között sport, sütés, cukrászat, dal- és zeneszerzés, programozás, kertészkedés, autóversenyzés, kézművesség és képzőművészeti ágak szerepelnek.

10. táblázat: Kreatív tevékenységek

	Válasz (db)	%
Főzés	146	49,7%
Fotózás	91	31,0%
Barkácsolás	83	28,2%
Rajzolás, festés	68	23,1%
Tánc	46	15,6%
Videózás	34	11,6%
Írás	34	11,6%
Egyéb	31	10,5%
Éneklés	30	10,2%
Színészet	14	4,8%
Influenszerkedés	6	2,0%
Graffitizés	3	1,0%
<i>Legalább egy kreatív tevékenységet végez</i>	253	86,1%
Nem végez kreatív tevékenységet	42	14,3%
Megjelölt valamilyen választ	294	100,0%

A közösségi médiában a legtöbbször által használt platform a Youtube (95%), amit a Facebook (91%), majd az Instagram (70%) követ. A TikTokot és Snapchatet nagyjából egyaránt a válaszadók harmada használja, de a sorrendben következő Twitch, LinkedIn, Twitter és Tumblr is mind 10% fölött végzett. Látványos, de nem meglepő különbség, hogy míg felhasználóként szinte mindenki jelen van a Youtube-on, addig közösségi funkcióit már elenyésző arányban használják csak.

Míg majdnem mindenki bejelölt legalább egy platformot, amit használ, viszont csak a válaszadók 61%-a jelölt meg olyan platformot, amin követik ismerőse. A Facebook esetében ez valószínűleg fogalmi zavarból fakadhat és a válaszadók egy része a Facebook-ismerősi kapcsolatot követésnek értékelte, míg más részük nem. A legmagasabb ismerősi követői arányt így a Snapchat és az Instagram felhasználói jelölték meg, míg az idegenek által való követés arányában újfent az Instagram, valamint a LinkedIn végzett az élen.

11. táblázat: Közösségi oldalak használata

	Használja		Követik ismerősei		Követik idegenek is	
	Válasz (db)	%	Válasz (db)	használók %-ában	Válasz (db)	használók %-ában
Youtube	280	94,9%	14	5,0%	13	4,6%
Facebook	268	90,8%	151	56,3%	59	22,0%
Instagram	207	70,2%	127	61,4%	108	52,2%
TikTok	108	36,6%	33	30,6%	28	25,9%
Snapchat	95	32,2%	61	64,2%	32	33,7%
Twitch	62	21,0%	9	14,5%	9	14,5%
LinkedIn	59	20,0%	25	42,4%	24	40,7%
Twitter	49	16,6%	13	26,5%	10	20,4%
Tumblr	29	9,8%	9	31,0%	11	37,9%
Legalább egyet bejelölt	295	100,0%	182	61,7%	137	46,4%

Bevonás

A válaszadó fiatalok 54%-ának szoktak lenni olyan ötletei, amikről úgy gondolják, hogy valamilyen jó közösségi program, művészi kezdeményezés, üzleti vállalkozás vagy hasonló nőhet ki belőle. Valamivel többen vannak, akiknek a baráti körében szoktak lenni ötletek (67%). A fiatalok 30%-a érzi úgy, hogy ötletét akár zsűri elé is vinné, míg további 5% csak bizonyos feltételek fennállása esetén tenne így. Ilyen feltétel lehet, hogy a közvetlen környezetük mit gondol róla, van-e hozzá csapatuk, van-e kellően kidolgozott tervük, illetve hogy milyen jellegű segítséget kaphatnak a megvalósításhoz.

12. táblázat: Ötletek

	Igen		Nem		Attól függ		Összesen
	Válasz (db)	%	Válasz (db)	%	Válasz (db)	%	
Szoktak lenni ötletei	159	54,1%	135	45,9%	-	-	294
Baráti körében szoktak lenni ötletek	196	66,9%	97	33,1%	-	-	293
Zsűri elé is vinne ötleteket	90	30,5%	189	64,1%	16	5,4%	295

Azok közül, akik zenélnek vagy épp zenélni tanulnak, 23% szokott nyilvánosan zenélni, 17%-uk pedig nem szokott, de szeretne. 60% nem szokott és nem is szeretne. Akik már zenéltek így, illetve akik még nem, de szeretnének, egy ötös skálán átlagosan **3,72 pontot adtak** arra, mennyire szívesen gyakorolnának vagy lépnének fel együtt más európai fiatalokkal.

13. táblázat: Nyilvános zenélésre való nyitottság

	Válasz (db)	%
Igen	19	23,5%
Nem, de szeretnék	14	17,3%
Nem, és nem is szeretnék	49	60,5%
Összesen	81⁴	100,0%

A média és a helyi ügyek iránti érdeklődés mérsékelt a válaszadók körében, egyaránt 2,6-ra értékelték ötös skálán, hogy mennyire szívesen foglalkoznának azokkal. A fókuszcsoportos beszélgetések ennél nagyobb érdeklődést tükröztek, bár azokon természetesen eleve proaktívabb fiatalok vettek részt. Volt olyan résztvevő is, aki a helyi önkormányzati online nyilvánosság szűrt jellegét kifogásolta, mondván, ott csak a pozitív hozzászólásokat fogadják.

14. táblázat: Érdeklődés a média, a helyi ügyek iránt

	Válasz (db)	Átlagos pontszám (ötös skálán)
Újságírás, média iránti érdeklődés	295	2,60
Helyi ügyek iránti érdeklődés	296	2,58

⁴ Az összegek látszólagos eltérései a súlyozásból követő kerekítési maradékokból adódnak.

Összekapcsolás

A válaszadók közül szinte mindenki szokott segíteni a szüleinek, de közel ugyanennyien kapnak is segítséget tőlük. A szoros kapcsolat és a közös programok is szinte teljesen általánosak – 83%-os aránnyal az volt a feltett kérdések közül a legritkábban igaz, hogy a megkérdezettek sokat tanulnának a szüleiktől. A nagyszülőkre vonatkozó kérdésekre jelentősen kevesebben jelöltek meg valamilyen választ, hiszen bizonyára sokaknak vagy nem élnek már nagyszülei, vagy túl messze élnek ahhoz, hogy érdemi nexus lehessen köztük. Akik viszont jelöltek meg valamilyen választ, a segítségnyújtást választották a legnagyobb arányban – ezt a szoros kapcsolat követi, míg a segítség elfogadása, a tanulás vagy a közös programok már érdemben ritkábbak. A fókuszcsoportos beszélgetések alapján a fiatalok zöme nem érzi úgy, hogy az idősebb generációk releváns tudást tudnának kínálni nekik – inkább fordítva látják életszerűnek.

15. táblázat: Szülővel, nagyszülővel való kapcsolat

	Szülők		Nagyszülők	
	Válasz (db)	%	Válasz (db)	%
Szoros kapcsolat	267	91,4%	166	77,6%
Sokat tanul tőlük	242	82,9%	145	67,8%
Közös programok	254	87,0%	127	59,3%
Segít nekik	281	96,2%	192	89,7%
Segítenek neki	271	92,8%	147	68,7%
Megjelölt valamilyen választ	292	100,0%	214	100,0%

A kérdőívet kitöltő fiatalok a leggyakrabban kirándulás során kerülnek kapcsolatba a természettel, az érvényes választ adók 89%-a bejelölte ezt a formát. 74% állítja, hogy feltölti a természetet, 66% azok aránya, akik az állatok iránt érdeklődnek. Közel ugyanennyien töltenének több időt a szabadban szívesen. 57% kertészkedik, 53% szívesen tesz a természetért, minden második válaszadót érdeklí a növények. 34% azok aránya, akiket érdekel a földtani környezet. A legalacsonyabb érdeklődés (20%) a kertészkedésen túlmutató mezőgazdasági munkák iránt mutatkozik.

16. táblázat: Természettel való kapcsolat

	Válasz (db)	%
Kirándul	265	88,9%
Feltölti a természetet	219	73,5%
Érdeklí az állatok	197	66,1%
Szeretne több időt a szabadban	196	65,8%
Kertészkedik	169	56,7%
Szívesen tesz a természetért	157	52,7%
Érdeklí a növények	148	49,7%
Érdeklí a földtani környezet	102	34,2%
Más mezőgazdasági munka	58	19,5%
<i>Legalább egyet bejelölt</i>	<i>294</i>	<i>98,7%</i>
Egyik sem	3	1,0%
Megjelölt valamilyen választ	298	100,0%

A klímaváltozásra reflektáló programokat illetően a válaszadók 19%-a nyilatkozott úgy, hogy nem venne részt ilyenben, a többiek (81%) legalább egyet bejelöltek. Legszívesebben azokon vennének részt, amelyek gyakorlati cselekvésről szólnak, de a közösségi és egyéni alkalmazkodás, valamint a szemléletformálás és képzés is népszerűnek bizonyult. **Ötös skálán értékelve igen magas, 4,31 pontos átlag mellett értékelik komoly gondnak a klímaváltozást.** A környezetvédelem mint téma kiemelt jellege a fókuszcsoportos beszélgetéseken is visszaköszönt.

17. táblázat: Klímaváltozással kapcsolatos programokon való részvétel

	Válasz (db)	%
Cselekvő jellegűek (pl. faültetés, pataktisztítás)	156	53,2%
Közösségi alkalmazkodásra tanítók (pl. természetvédelem)	145	49,5%
Egyéni alkalmazkodásra tanítók (pl. önellátás, túlélés)	126	43,0%
Szemléletformálás, képzési jellegűek	101	34,5%
Aktivista jellegűek (pl. tüntetés)	28	9,6%
Egyéb	2	0,7%
<i>Legalább egy programot bejelölt</i>	238	81,2%
Nem venne részt ilyenben	55	18,8%
Megjelölt valamilyen választ	293	100,0%

A filmkészítés valamely területén a válaszadók 64%-a próbálná ki magát szívesen és 36% azok aránya, akik nem nyitottak erre egyáltalán. A válaszadók 41%-ának konkrét elképzelései is vannak, míg 24%-uk csak általános jelleggel érdeklődik.

18. táblázat: Filmkészítés iránti érdeklődés

	Válasz (db)	%
Rendező, forgatókönyvíró, dramaturg	61	20,7%
Operatőr	39	13,3%
Színész, stabszta	75	25,5%
Vágó, kameraman, más technikai	51	17,3%
Más szerepben	14	4,8%
<i>Legalább egyet bejelölt</i>	120	40,8%
Igen, de nem tudja, milyen szerepben	69	23,5%
Nem	105	35,7%
Megjelölt valamilyen választ	294	100,0%

44%-uk szívesen részt venne filmklubokban, 51% nem, míg 4% attól teszi ezt függővé, hogy hol, mikor rendeznék meg ezeket, illetve, hogy a barátait is érdekelné-e.

19. táblázat: Filmklub társadalmi kérdésekről

	Válasz (db)	%
Igen	130	44,4%
Nem	151	51,5%
Attól függ	13	4,4%
Összesen	293	100,0%

Felhatalmazás

Ötös skálán értékelve a közepesnél kicsivel erősebb, 3,24 pontos átlaggal érdeklődnek a válaszadók egy vállalkozás elindításának startup-gyakorlatként való kipróbálása iránt úgy, hogy közben szakemberek segítenek nekik. A fókuszcsoportos résztvevők közül elsősorban a munkaerőpiacra már kilépett fiatal felnőttek körében bizonyult fontosnak a vállalkozói (és a digitális) készségek fejlesztése.

A megkérdezettek 20%-a vett már részt valamilyen csereprogramban. (A többséget alkotó 80%-ból, akik még nem, azok között 50-50% azok aránya, akik szívesen részt vennének, illetve akik nem.)

20. táblázat: Résztvétel nemzetközi diák- vagy szakmai csereprogramban

		Vett már részt	Nem vett még részt	Összesen
Szívesen részt venne	Sor%	25,8%	74,2%	100%
	Oszlop%	69,0%	50,4%	54,2%
Nem érdeklő	Sor%	13,7%	86,3%	100%
	Oszlop%	31,0%	49,6%	45,8%
Összesen	Sor%	20,3%	79,7%	100,0%
	Oszlop%	100,0%	100,0%	100,0%

Javaslatok

A válaszadók leírhatták, milyen programokat, milyen lehetőségeket látnának szívesen a veszprémi és környéki fiatalok számára. A válaszok igen széles skálán mozogtak, ám voltak közöttük többször elforduló elemek, kiemelt témák.

- Kiemelkedő a **zenei programokra** való igény. Ide tartozik az utcazene, beatbox, bemutatkozási lehetőség amatőr zenekarok, zenészek, énekesek számára. A válaszadók több zenés-táncos programnak látják szükségét, de karaoketerem ötlete is felmerült. Flashmobot is sokan szívesen csinálnának, látnának. Sokat segítené egy próbaterem-komplexum, ahol a zenekarok gyakorolhatnának, valamint egy városi hangstúdió. Tematikusan ide sorolhatóak még a kórusprogramok. Említettek továbbá jam sessionöket, diszkókat, klubokat, pubokat is.
- Igény lenne **közösségi helyekre**, legyenek azok szabadteriek vagy fedettek. Többször előkerült egy új, nagyobb, biztonságosabb deszkapark, extrém sportpark iránti igény. Közösségi helyek közül pedig olyat keresnek, ahol lehet csocsózni, biliárdozni, lehetne kapni ételeket, alkoholmentes üdítőket. Új közösségi térként szívesen látnának olyan „leülős-beülős” fedett helyeket, **ahol rossz idő esetén, fogyasztás nélkül is lehet tartózkodni**. A nem veszprémi fókuszcsoport-résztvevők különösen erősen érzik úgy, hogy helyben nem állnak rendelkezésre olyan helyszínek, amik a fiataloknak szólnának.
- Számos **előadásra, tréningre, workshopra** lenne igény a válaszadók elmondása alapján a következő témákban: önfejlesztés, stresszkezelés, felnőtt életre való felkészítés, lelki segítségnyújtás, prevenció, pályaválasztási tanácsadás, főző-, kenyérsütő és cukrász tanfolyamok, szabadegyetem stb. Számítástechnikai programokra is lenne igény, például export versenyekre, tervező tanfolyamokra. Valaki említett egy PlayIT rendezvényt, ami bemutatja az online világot. A fiatal felnőttek fókuszcsoportja kiemelte a **marketing- és**

menedzsmentismeretek fontosságát és azt, hogy ezek vagy online vagy Budapesten kerül megrendezésre, elszívó hatást gyakorolnak.

- Mivel EU-s pályázatról van szó, többekben felmerült a **külföldi diákokkal való valamilyen kapcsolat kialakítása**, illetve külföldi jó példák, zöld, kulturálisan sokszínű városok megtekintése.
- A fókuszcsoportos beszélgetéseken felmerült, hogy Veszprémben **szűk a kiskereskedelmi kínálat**, ezért gyakran kell Székesfehérvárra, Győrbe, Budapestre járniuk, ha például ruhát szeretnének vásárolni.
- A **sportrendezvények iránti kereslet** is számottevő, különös tekintettel az amatőr sportversenyekre, illetve az extrém sportok biztonságos kipróbálására, kerékpáros ügyességi versenyekre. Az is felmerült, hogy ingyenes programból is több kellene, illetve sportjátékszóterekre is igény volna.
- A **kulturális programok** közül többen említettek irodalmi esteket, író-olvasó találkozókat, slam poetry előadásokat. Filmeket illetően szabadtéri mozi, kertmozi, autósmozi, művészmozi, filmklubok. Igény lenne fotókiállításokra is, egyéb fotós rendezvényekre. Vannak, akik örülnének egy különböző művészeti ágakat tömörítő központnak is. Izgalmas lenne közös szabadtéri alkotás vagy egy utcazenéhez hasonló program is más művészeti ágaknak. A fókuszcsoportos beszélgetések közül volt, ahol problémaként merült fel a kulturális események szezonálisága, hogy **Veszprém „téli leáll”**.
- **Természetvédelem:** szemétszedés, faültetés, parkosítás, parkápolás, természetjáró programok, felelős állattartásra nevelés.
- Többen említették, hogy szükség lenne olyan rendezvényekre, programokra, ahol akár kimondva, akár indirekten, de lehetőség lenne az **ismerkedésre, párkeresésre**.
- **Családi programok:** kisgyerekes programok, baba-mama programok, babaúszás.

További programötletek:

- Programokat gyűjtő honlap, app
- Barkácsszakkör
- Önkénteskedés
- Iskolák közötti vetélkedők, egyéb közös programok
- Mentorprogramok indítása az Iparkamara segítségével
- Jótékonyági programok
- Közösségi ruhacsere
- Tematikus piknik

- Gyorsulási versenyek a reptéren
- Többen említették, hogy a pezsgő kulturális élethez hozzátartozik az éjszakai élet is, amelyhez viszont megfelelő éjjeli közeledésre is szükség volna
- Akadálymentesítés
- Színitanoda
- Tematikus város séták, geoláda, kincskeresés
- „fontosabb lenne a fiatalok tájékoztatása a meglévő programokról, mint újak kitalálása.”
- „a kreatív, innovatív és izgalmas fiatal arcoknak érettségi után nem érdekük a városban vagy a régióban maradni... olyan kezdeményezéseket támogatnék, amelyek segítenek abban, hogy az ilyen érdeklődésű fiatalok helyben maradjanak, illetve hogy az ország más területeiről fiatalokat idevonzzon. Pl. nívós művészképzés; művésztelep létrehozása.”